

የቡቱቱ እናት ሲታሰቡ

ከአይኔ በላይ?

ክፍል ሁለት

ሳያዩ ያመኑ ብጹአን ናቸው ቢባልም ለዘንድሮው ለተተበተበው ታሪካችን እማኝ ለመሆን ከአይኔ በላይ የማምነው አይኖርምና ያየሁትን ለመግለፅ ነው የምሞክረው።

ሃሳቤና ገለጻው የመነጨበትን በጉልህ ለማሳየት በእድሜዬ ውስጥ ሰማእትነትን በቀጭር አንድ የማስቀምጣቸው ወላጆችን ነውና ለዛሬው ከአይኔ በላይ ጽሁፌ ያጨኋቸው እናት የቡቱቱ እናትን ታሪክ ይሆናል።

ዛሬ ቁልልና ክምር የውሸት የገለባ ተራራ የተከመረበት የኢሕአፓን የሰማኢታት ገድል ያየሁትን በአጭሩ ስዘክር ለዛሬ በወያኔ እየተበላች በባእድ እየተፋቀች ላለቸው ኢትዮጵያ አይጠቅምም የሚል አታካሮ የሜያነሱ ታሪካችንን ለሚያድበሰብሱ ፅሁፉ የኔ ነውና እይታውም የአይኔ ነውና በእምነቴ አትምጡ ነው የምለው።

የቡቱቱ እናት ታሪክ ከተደበሰበሰ የወያኔ ሰንደቅ አላማ ጨርቅ ነው አባባል እውን ይሆናልና!

ባለፈው ክፍል አንድ ላይ የዘከርኩት የብላቴናው ውልጃቦ ታሪክ ለአንባቢ ከንፈር ላይሰመጥጥ ቢችል እንኳ ለእኔ በአይኔ ያየሁት ነውና ለዛሬ ጉዞዬ ነዳጅ የሚሆነኝ አቀጣጣይ እውነታ ስለሆነ የዛሬው የቡቱቱ እናት ታሪ ክ ቢብስ እንጂ አያንሱብኝም።.....

ቁልቁል በሜወርደው የመንደራችን ኮሪኮንች መንገድ ጨርሰው ወደ ግራ ሲታጠፉ ላፍታ ቆም ብለው ዞር በማለት የተሰበሰበነውን ወጣቶች በሀዘንና በፍቅር ከሚመለከቱን የቡቱቱ እናት አንዷ ነበሩ። ነፍስ ካወቅኩኝ ጀምሮ በደንብ የማውቀውና ዋስይሁን ከሚለው መጠሪያ ስሙ ይልቅ ቡቱቱ የሚባል ቅፅል መጠሪያው የሚዘወተርለት ልጅ ለምን ቡቱቱ ተባለ ? ለሚለው ጥያቄ መልሱ ከኛ የባሰ የ መጨረሻው የደሃ ልጅነቴ መልበስ እንኳን ስላላሰቸለው እላዩ ላይ የነተበ ልብሱ ነበር ዋስይሁን ቡቱቱ ያስባለው ሌላ አይደለም።

እናትየው በምን ግዜ ወይም በምን ዘመን እዛ ሰፈር እንደገቡ ባላውቅም እህት ወንድም አጎት አባት ምንአለፋችሁ ዘመድ አዝማድ ባል ጭምር የላቸውም።ዋስይሁንን አንቺ ብለው በሴት ለምን እንደሚጠሩ አላውቅም።የማውቀው በየሰዉ ቤት በእሳት መንደድ በጨስ መጨስ የቡቱቱ-እናት ላይ ስርአቱ የፈረደባቸው ፍርደኛ አርጎአቸዋል።

እናት በክፍያ መልክ የሚሰጣቸውን እንጂራ በተገኘው በልቶ አዳሪው ቡቱቱ ከስምንተኛ ክፍል ትምርቱን ያቋረጠው 1967 አ.ም መጀመርያው ላይ ነበር። ያቆመው እማዬ ከዛሬ ጀምሮ ጋጋሪነትን እዚህ ላይ አቆመ የሚል ለማብሰር ሲል ቴሌኮሙኒኬሽን በቁፋሮ በመቀጠሩ ነበር። ለእናቱ ሲል በቁፋሮ የጀመረው ትጉህ ስራተኛ ስላሰኘው ዘመድ አልባው ቡቱቱ በአመቱ በኬብል ዘርጊነት ወደ 75ብር ደሞዝኝተነት ተሸጋገረ።

የቡቱቱ እናት ጨስ ያጨሰው አይናቸው ገለጥ ወደማለትም መሸጋገሩን በአይኔ ተመልክቻለሁ። የቡቱቱን እናት በ1969 አም ላይ ሳያቸው ያ ገለጥ ያለው አይናቸው የባሰውን ሞጭሞጮ ከእድሜያቸው ከ 10 -20 ጨምረው ጎብጠው ብቻቸውን እያገረመረሙ አንዲት ትንሽ የምሳ ሳሃን በአረንጓዴ ዳንቴል ሸፍነው፤ ቡቱቱ በመጀሪያ ደሞዜ በህይወታቸው የመጀመሪያ የሆነውን የገዛላቸው ሸራ ጫማ ብትንትኑ ወጥቶ እሱን እየጎተቱ ሰሄዱ ነበር 5ኛ ፖሊስ ጣቢያ አካባቢ ያየሁቸው።

በ1969 አ.ም ውስጥ ያ ተውሳክ መንግስት የገደላቸውንም ያልገደላቸውንም ከተለያዩ መስርያ ቤቶች ይሰሩ የነበሩ ባለሙያዎች 700 ያህሉን በየቦታው የለጠፈውን የ ይፈለጋሉ ፖስተር ታስታውሳላቸው?አዎ እዚያ ላይ ከገደለው በሁላ የጠፋ ብሎ ስሙን የለጠፈውአንዱ የጋጋሪዎ ልጅ ምስኪኑ ዋስይሁን ቡቱቱ ነበር።በእርግጥ እናቱ በእሳት እየተጠበሱ ያሳደጉት ዋሲሁን ተረሽኗል !! እናትየው ግን በቁማቸው ቀልጠው አለቁ ! በጥዋት ያቺን መከረኛ ግማሽ ቂጣ የምትይዝ ሰሃን ቋጥረው ከ5ኛ ፖሊስ ጣቢያ ይጀምሩና ከርቸሌ ያጉዙና መጨረሻቸው ከጎበዙ 6ኛንና 3ኛን አዳርሰው ምንም መልስ ሴያጡ ወደ ደሳሳ ጎጆአቸው ሂደው ድፍት ይላሉ። በየቀበሌው በየከፍተኛው በመዞር ለዋስይሁን ስጡልኝ የመጀመሪያው ጥያቄአቸው ይሆናል።

መልሱ ጠርተን ጠርተን አጣነው ተብሎ ያቺ ሰሃን ለአሮጊቷ ትመለሳለች።እባክህ ልጄ ቡቱቱዬ ብለህ እንደገና ሞክር ይላሉ/ደህና ፖሊስ ወይ አብዮት ጥበቃ ወይ ምግብ አመላላሽ ተረኛ እስረኛ ከገጠ ማቸው ይሞክርላቸዋል። መልሱ የለም ነው። እኝህ እናት እስከ 1971አ.ም ድረስ የአዲስ አበባን ወህኒ ቤት/ማዕከላዊ/ጣቢያዎች/ከፍተኛች/ቀበሌዎችን/ አሰሱ/አሰሱ ግን ቡቱቱ አተልገኘም።በተለይ ታስረን ከተፈታን በኋላ ሰፈር አካባቢ ሰብስብ ብለን ከቆምን ለአይን ድንግዝግዝ ሲል ይመጡና እጃቸውን ወደኋላ አጣምረው ድክም ባለና እንባ በሸረሸረው አይናቸው አንድ በአንድ ይመለከቱንና ኡፍፍፍ!! ብለው የመተንፈስና የድካም ድምፅ በሃዘን ደባልቀው ካሰሙን በኋላ ወደ ቁልቁል ጎተት ብለው ሲሄዱ እስካሁን ወለል ብለው በቁጭት ይታወሱኛል።

ለመኖር የመጋገር አቅማቸው በአንድዬ ልጃቸው ሀዘን ተሰብሮ በጥዋት ይነሱና ወደበርበሬ በረንዳ ሄደው በትንሽ ሳንቴም ለሃብታም ሲቀነጥሱ ውለው በአገኛት ሳንቴም ላምባና/ናፍጣ አንድ ዳቦ ከሲሎን ሻይ ቤት ይገዙና ከሻይ ቤቱ በራፍ ላይ አንድ የቆየ

የተጣመመ ኤሌክትሪክ ምሰሶ ይደገፉና ፊታቸውን ወደ ቴሌኮምኒኬሽን ያዙሩና እንደ ደጅ ሰላም ተሳልመው የሆነ ነገር አማትበው በተለምዶ አካሄዳቸው ቁልቁለቱን ተያይዛው ጭልጥ ይሉ ነበር።

ስለሳቸው ላጠቃልል።

እኔና በቅርብ የምንተዋወቅ ጓዶኛዬ አንድ አመሻሽ ላይ የቡቱቱ እናት ወደ ቴሌ ዞረው የሚያማትቡት ምንድነው ? በማለት ከጀርባቸው ቀስ ብለን ኮቴ አጥፍተን ስናዳምጥ እንዲህ ይሉ ነበር። በጣም ቀስ ባለ ድምፅ

ቡቱተ/ ቡቱቱዬ/ ዋሴ /ዋስዬ/ደህና ዋልሽ ደህና አመሻሽ?ለኔ አታስቢልኝ። ላምባ ገዝቻለሁ ፉርኖም አግኝቻለሁ አይዞሽ መሬቱ ይመችሽ ዋስዬ ደህና እደራልኝ። ነገ ደግሞ መጥቼ ሰላም እልሻለሁ ዋቀዮ ይጠብቅሽ ደህና እደራልኝ ይሉና /ያቺ እንባዋ ያለቀውን አይናቸውን ጭምቅ አድርገው የቀራትን ትንሽ ዘለላ እንባ ያንጠባጥቡና ቀስ ብለው ፊታቸውን አዙረው ቁልቁለቱን መሰስ ይላሉ ወደዚያ በመቃብር በሚመሰል ቤታቸው።

አንባቢ የቡቱቱ እናት ስቃይ ያቆመው ስደት ከመጣሁ በኋላ በወሬ በወሬ ሳፈላልግ በሞቱ በስንተኛው ቀን እንኳ እንደሆነ አይታወቅም እቤታቸው ደርቀው ተገኛ የሚል በወሬ ከቤተሰቦች አገኘሁ።

አንድ ቀን እንኳ የላምባ መግዣ ሳልረዳቸው ይፅዕተኛል። የእንደ ዋስይሁን እናት አይነቶች በመቶ ሺ ይቆጠራሉ። የአባቶችም ታሪክ እንዲሁ። ያ የወላጅ እናቱን ህይወት የ ሀገሩንም ገፅታ ለመለወጥ ወጥቶ የቀረው ቡቱቱና በቡቱተ ህዘን እንደሻማ የቀለጡ እናት በኢህአፓ የታሪክ ቅርስ ውስጥ ድርሻ እዳላቸው በቅጡ ልንረዳው ይገባል።

የቡቱቱንና የእናቱን ቤት ያዘጋው ታሪክ ፍፃሜው አልተገባደደምና ታሪካቸውን ኢሕአፓን ማለት ነው እንደ አይን ብሌን አይንፈሰብሽ አይብነንብሽ ብለን ልንከባከብ ይገባናል።

በአይኔ ያየሁትን እየጨመቅኩኝ የማንጠፋጥፈው ስሜቴን ላጋራችሁ ነው። በኢህአፓ ላይ ቡቱቱ መፍጠር በቡቱቱ እናት ሰማእትነት ላይ ማላገጥ አልያም የዚያን ታሪክ ያልተጋሩ ተብሎ የማይሰማቸው አፍቅሮተ ራስ ያስብላል።

ለጋው ዋሲሁን ቡቱቱ በለጋነቱ የተቀጨበትን እኛ ጋጋሪ እናት የቀለጡበትን ታሪክ መጠበቅ አለብን ስል ለመጪው ትውልድ በታሪክነት ለማስተላለፍ ብቻ ሳይሆን ያላገባደድነውን ትግላችንን እንድንገፋ በአንድነት ያቆላልፈናል ከሚል ፅኑ ጓዳዊ እምነት በመነሳት ነው።

እነ ዋሴ ቡቱቱና እናቱ በደማቸውና በመከራቸው የገነቡትን የእውነት ሃውልት ውስጣችን በበቀለ የበቀል ፅንሰ ተሳክረን በቤታችን የምንፈታውን የቤታችን ችግር አደባባይ አስጥተን የነቡቱቱንና የእናቱን በድን ባንጎራብጥ የተሻለ ይመስለኛል።

ኢሕአፓ በሚያደርገው የውስጥ ጉባኤ ይሁን የውስጥ ስራ ዙሪያውን በመቶ ሺህ ሰማእታት የቡቱቱን እናት ጭምር እንዳጀበው አለማወቅ ራስን በራስ ራስ እከሌ የሚል

መከራ ምክርና ራስን ማዞር ያስከትልና የራስ ቤት ላይ እሳት ያስለኩስና የራስ ታሪክን ማቃጠል ይመጣል። እንደ ዋሲሁን እናት ብዙ ሺህ ወላጆች ተንከራተው አልፈዋል ።ብዙሺህዎች አሁን እህህ ይላሉ ኢህአፓ የነዚህን እልፎች የተሰዉበትን አርማ አንስቶ እስከ ህልፈተ አለም ትግሉን ይቁጥላል።

የኢህአፓነት ሀ ሁ ውሳኔዎች በስምምነት ገፋ ሴልም ባብላጫ ድምፅ መሆኑን አለማወቅ ፈር መሳትን ያስከትላል።አልጋ በአልጋ ያልሆነው የ36 ዓመት ትግል ከሁሉ በፊት የራስን ስሜት መግራትን ግድ ይላል። ዲሞክራሲያን በሃገር ለማስፈን የሚታገል ደግሞ ራስን በመጀመሪያ ለብዙሃን ያስገዛል እንጂ የተሸነፈን ሃሳብ ያመነጨው አናሳ ክፍል በቤት ላይ ቤት ሰርቶ የኢህአፓን ስም ይዞ ጎጆ አይወጣም። እድሜ ለነ ቡቱቱ እናት ጧፍ ሁነው እየመሩን ነውና ትግሉን እንቀጥላለን! ኢህአፓነት የሚያወርዱት የሚሰቅሉት የግድግዳ ጌጥ ሳይሆን በህገ ደምብ የሚከበር የደም ሀውልት እንጅ!

ልብ ላጣ ልብ ይስጥ.....
ይቀጥላል

ዮሃንስ ታከለ